Odsjek za muzikologiju Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatsko muzikološko društvo

## Gostujuće predavanje

# MARIJA BENIĆ ZOVKO

## Odsjek za povijest hrvatske glazbe HAZU

Utorak, 24. 11. u 18.00, soba 339 (3. kat)

### *„Voziti po klaviru na muški način“*

### *Žene i pijanizam u glazbenoj kulturi 19. stoljeća iz perspektive Franje Kuhača*

Franjo Kuhač (1834. – 1911.), utemeljitelj hrvatske etnomuzikologije i muzikologije, istaknuti intelektualac te glazbeni pedagog, u nekoliko je svojih tekstova pisao o ženama i sviranju glasovira. Premda se nije isticao ni kao pijanist ni kao pijanistički pedagog, povijest hrvatske pijanističke pedagogije zadužio je dvjema činjenicama: bio je prvi učitelj glasovira (1872. – 1876.) u okviru institucionaliziranog glazbenog obrazovanja u Zagrebu te je napisao i 1896./97. objavio prvi tiskani udžbenik posvećen učenju glasovira na hrvatskome jeziku. Godine 1864., kao privatni učitelj glazbe, jednoj je mladoj ljubiteljici glasovira pokroviteljski sugerirao da je umjetničko sviranje muška vještina. Desetljeće kasnije, radikalno slijedeći patrijarhalnu spolnu politiku svojega vremena i zagovarajući politiku nacionalnog identiteta, protivio se tome da djevojke uče svirati glasovir. Međutim, u isto vrijeme to je bila omiljena aktivnost djevojaka, što je rezultiralo njihovim sve kvalitetnijim glazbenim obrazovanjem i profesionalizacijom. Tako će od 1890. te tijekom sljedećih dvadesetak godina pijanističkom pedagogijom u Zagrebu dominirati žene, i to ponajviše u okviru glazbene škole HGZ-a, vodeće onodobne hrvatske ustanove takve vrste. Ovo će predavanje pokazati kako se Kuhač kroz desetljeća svojega djelovanja suočavao s vlastitim konfliktom spram nove glazbene stvarnosti i na koji su način žene u 19. stoljeću krčile svoj put u svijet pijanizma.

**Dr. sc. Marija Benić Zovko** muzikologinja je i teoretičarka glazbe. Zaposlena je kao znanstvena suradnica na Odsjeku za povijest hrvatske glazbe HAZU. Područja njezina znanstvenog interesa su građanska glazbena kultura Zagreba u 19. stoljeću, povijest hrvatske glazbene pedagogije i teorije glazbe te stvaralaštvo hrvatskih skladatelja od 19. do 21. stoljeća. Redovito izlaže na domaćim i međunarodnim znanstvenim simpozijima te objavljuje znanstvene i stručne radove u hrvatskim i inozemnim publikacijama. Tajnica je i urednica elektroničkog izdanja muzikološkog časopisa *Arti musices* te je tajnica Hrvatskoga muzikološkog društva.